

ντέφι

19
1500 ΔΡΧ.

περιοδικό για το τραγούδι

κι όλα τ'άλλα

Μαρίκα Νίνου
Κώστας Καπλάνης
ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΟΥΚΑΣ
Ένας ψάλτης
με κλαρίνο
Ι.Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗΣ
Γερά και κοσμικά

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Jim Karras - Έλληνες μουσικοί στην Αμερική
Φινλανδικές Ρεμπέτικες κομπανίες
Το Ισραήλ τραγουδάει ελληνικά

ΜΑΝΩΛΗΣ Ο "ΥΠΑΡΧΩ"

Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ
ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Ποίηση και τραγούδι του Τάκη Σιμώτα

ΟΤΑΝ ΘΑ ΛΑΜΨΗ
ΠΑΛΙΝ Η ΑΣΤΡΑΠΗ!..

ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ του Ράλλη Κοψίδη

Ντίνος Χριστιανόπουλος

Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ

Κωνσταντινούπολη - Σεπτεμβριανά του Στέλιου Ελληνιάδη

Χρυσό Κλαρίνο

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΥΤΟΚΑΤΑΓΕΓΡΑΦΗ

 ντέφι

Χρυσό κλαρίνο

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Χορεύοντας στ' αστέρια

Κυκλοφορεί τον Δεκέμβριο

ΝΤΈΦΙ

Είμαστε ακόμα ζωντανοί...

Γραφείο Έκδοσης
Σόλωνος 85 - Αθήνα 106 79
τηλ.: 3629 569
Φαξ: 3641 334

Εκδότης
Σωτήρης Νικολακόπουλος
Υπεύθυνος Σύνταξης
Στέλιος Ελληνιάδης
Σ' αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν:

Νίκος Ζουρνατζίδης
Βασίλης Κατσιφής
Ιωάννα Κλειάσιου
Νίκος Κόλλιας
Γιώργος Κοντογιάννης
Ράλλης Κοψίδης
Τάκης Σιμώτας
Γιάννης Χατζηφώτης
Ντίνος Χριστιανόπουλος
Γρηγόρης Ψαριανός
Ιδιοκτησία

Χ.Ελληνιάδου και Σια Ε.Ε.
Νομική Σύμβουλος
Βάσω Διαμαντοπούλου
Καλλιτεχνική Επιμέλεια

Ιωάννα Κλειάσιου
Φωτογραφίες
Σ.Ε. - Αρχείο Ντέφι
Θεσσαλονίκη
Νίκος Θεοδωράκης
Rock 100
Π. Μελά 15 & Τσιμισκή
τηλ.: 031-265708

Διορθώσεις
Κώστας Βλησίδης
Σελιδοποίηση-μοντάζ
Βιβλιοσυνεργατική
Φειδίου 18, τηλ.: 3844 332
Εκτύπωση
Πέτρος Μπάρμπης
Γερανίου 24

Τεύχος 19, έτος 14ο
Νοέμβρης-Δεκέμβρης 1995
Τιμή δρχ. 1.500

Ο πίνακας του εξωφύλλου είναι
έργο του Πάνου Παπανάκου
"Μπουζουξίδικο στον Πολύγυρο" '70

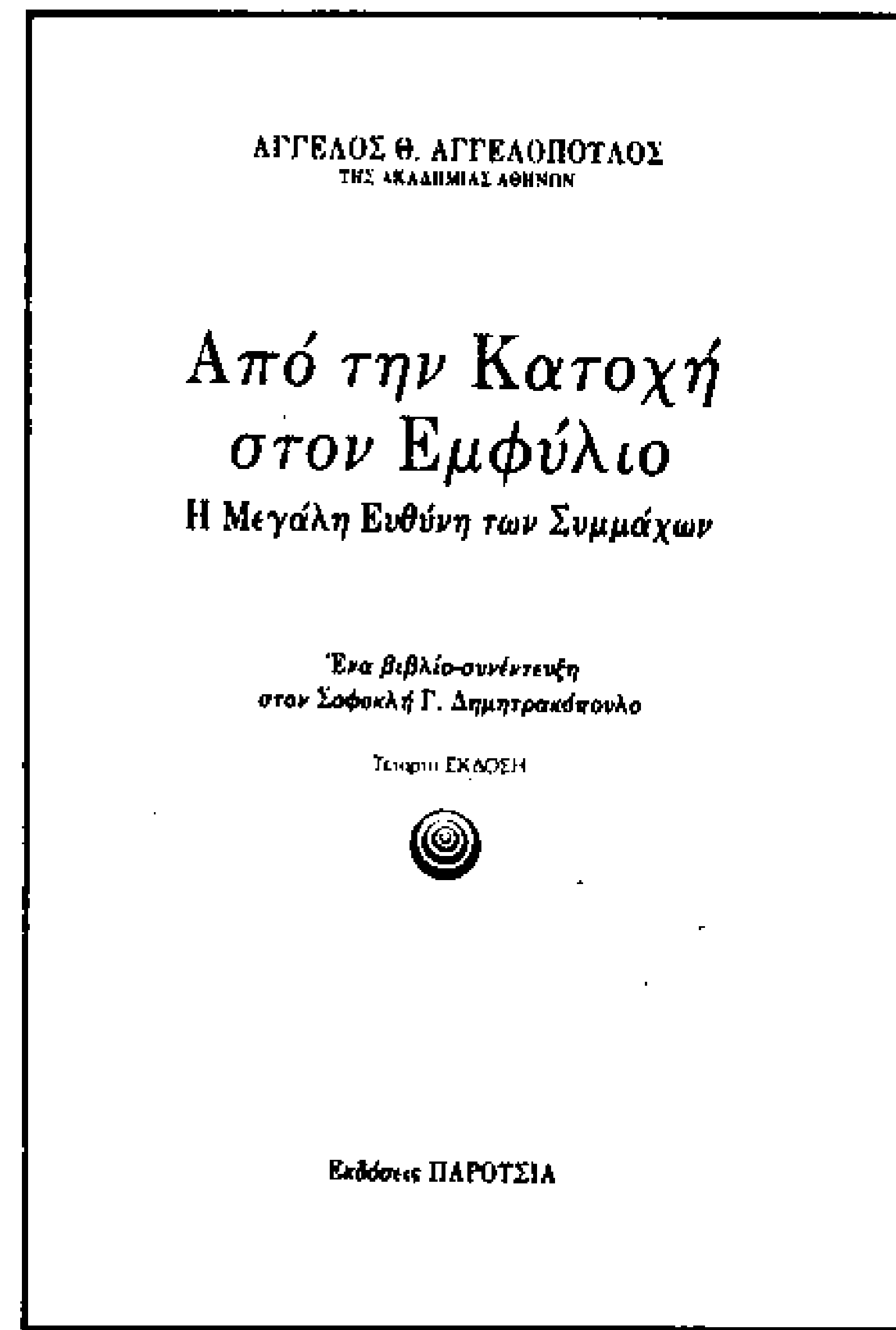
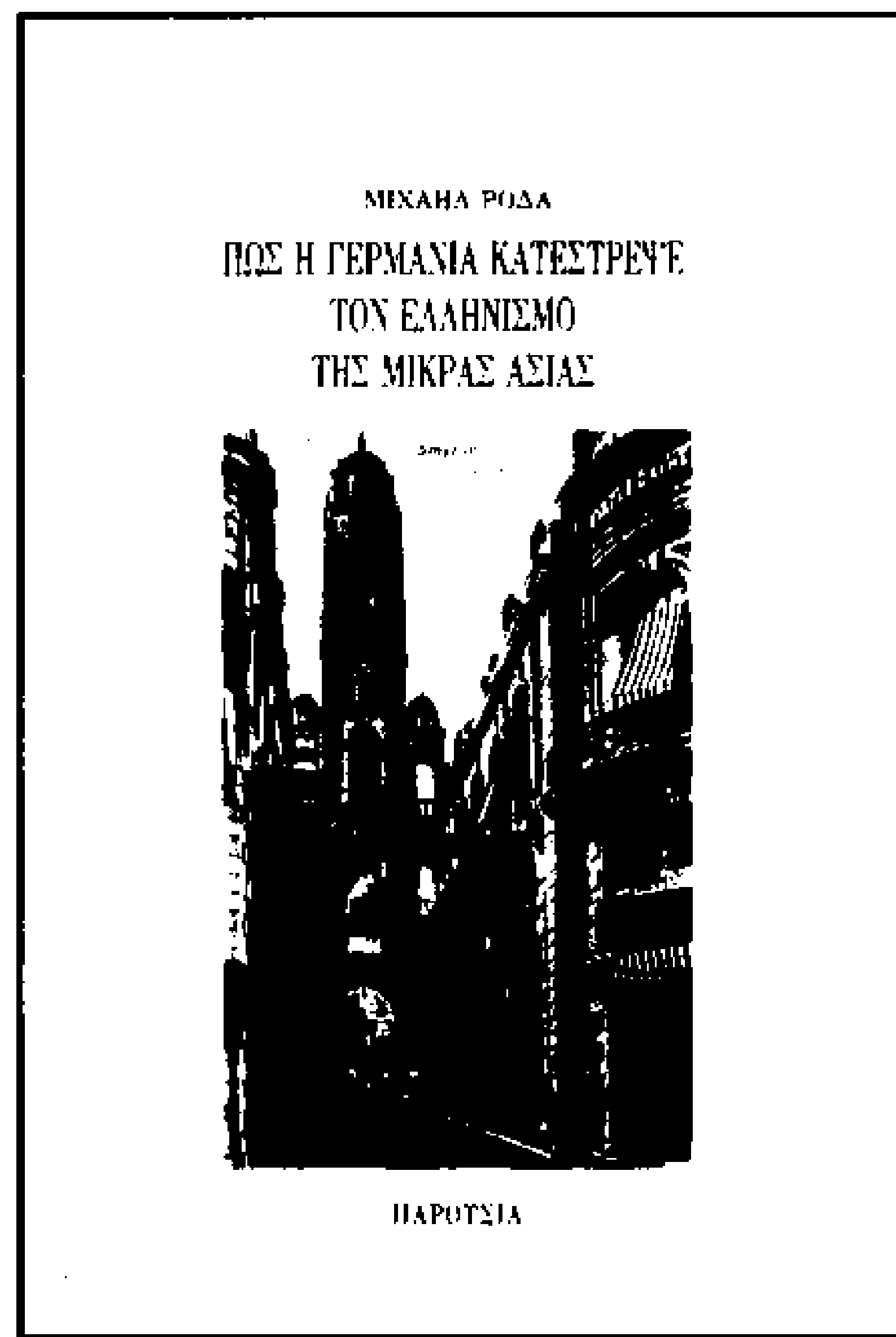
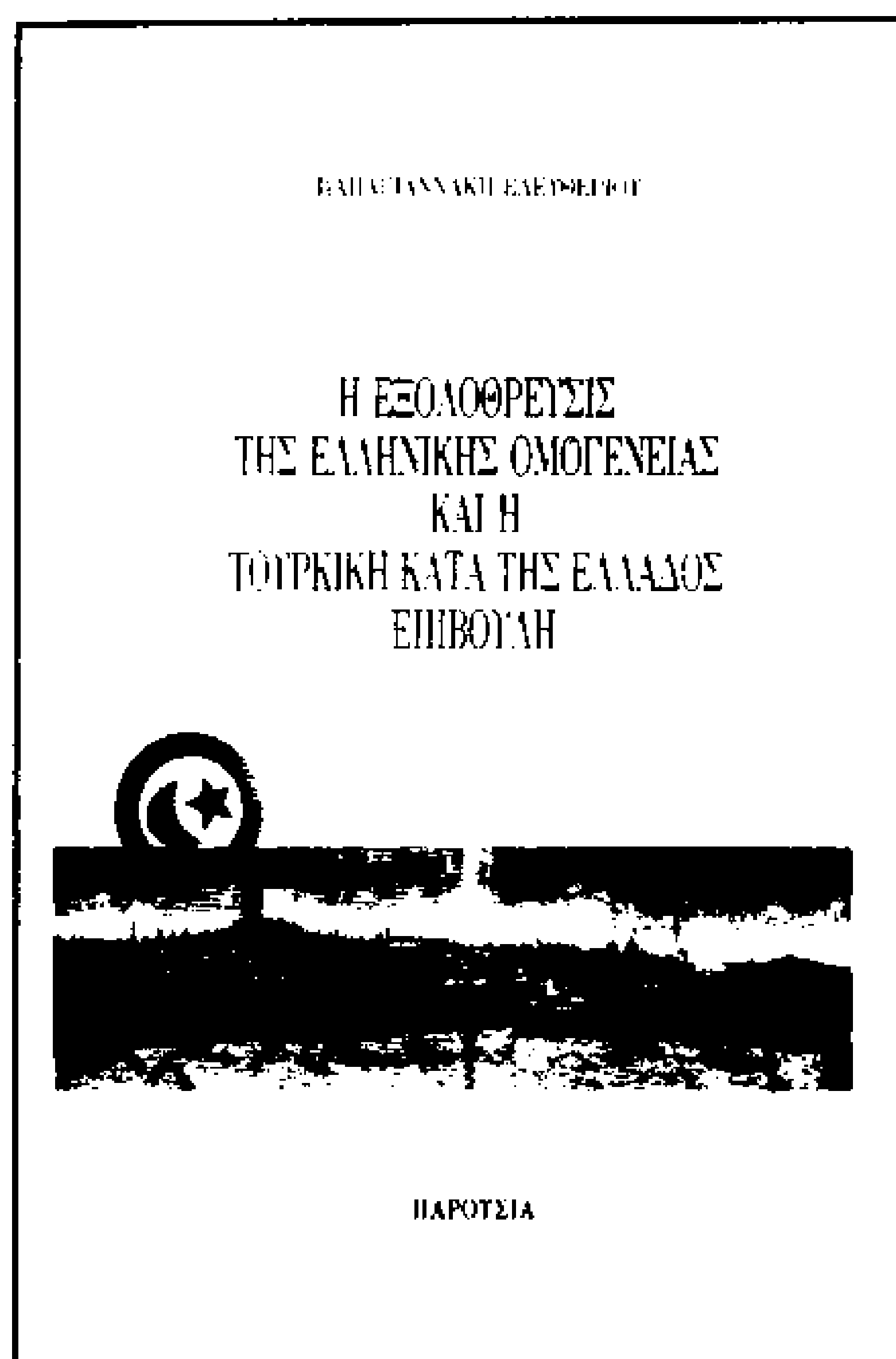
Πολλά πράγματα άλλαξαν τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, στην Ελλάδα. Και ίσως, το σπουδαιότερο είναι ότι ο απλός πολίτης βρέθηκε να σύρεται από πρότυπα κοινωνικής συμπεριφοράς που, μέχρι πριν από λίγα ακόμα χρόνια, αποδοκιμάζονταν απ' την κοινωνία ή από μεγάλες ομάδες της που επηρέαζαν το σύνολο και λειτουργούσαν ανασχετικά.

Η αποδυνάμωση του αριστερού δημοκρατικού κινήματος, η αυξανόμενη ανυποληψία μεγάλης μερίδας των εκλεγμένων αντιπροσώπων του λαού, ακόμη κι αυτών με πρότερο έντιμο βίο, και η σύμπλευσή τους με τα "διαπλεκόμενα" κυκλώματα, η εξάπλωση της διαφθοράς μεταξύ των δημοσίων λειτουργών, η συγκέντρωση και άσκηση εξουσίας, πέρα και πάνω από τους νόμους και τους δημοκρατικούς θεσμούς, από το σύμπλεγμα των επιχειρηματιών-εκδοτών, η υποβάθμιση της παιδείας και της δικαιοσύνης, η περιθωριοποίηση των λαϊκών στρωμάτων και η απομάκρυνσή τους απ' τα κέντρα λήψης των αποφάσεων, η παραεξουσία, η εξάπλωση του οργανωμένου εγκλήματος, η συστηματική παραπληροφόρηση από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης... αποτελούν μερικά από τα συστατικά στοιχεία της νέας πραγματικότητας και διαμορφώνουν νέους κώδικες συμπεριφοράς. ➡

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	1-2
Σχόλια	3-20
Η Θεσσαλονίκη και το Ρεμπέτικο, του Ντίνου Χριστιανόπουλου	21-31
Διεθνής Ένωση Φίλων της Ελληνικής Μουσικής (Δ.Ε.Φ.Ι)	33-34
Jim Karras, ένας Έλληνας στο Αμέρικα	35-44
Το Ελληνικό Τραγούδι στο Ισραήλ	45-50
Ρεμπέτικες Κομπανίες στη Φινλανδία	51-53
Όταν θα λάμψη πάλιν η αστραπή, του Ράλλη Κοψίδη	54-55
Πολιτιστική Μονοκρατορία του Τραγουδιού, του Τάκη Σιμώτα	56-62
Ιερά και Κοσμικά, του Γιάννη Χατζηφώτη	64-65
Πανελλαδική Κινητοποίηση για το Δημοτικό Τραγούδι	66-70
Θόδωρος Αγαπητός, του Νίκου Κόλλια	71
Ο Μουσικός Θησαυρός του Πόντου, του Νίκου Ζουρνατζίδη	72-74
Βασίλης Σούκας, ένας Ψάλτης με Κλαρίνο, του Βασίλη Κατσιφή	76-77
Οι Τελευταίες Μέρες με τη Μαρίκα Νίνου στο Μπρούκλιν	78-81
Ο Μανώλης ο "Υπάρχω"	82-85
Κωνσταντινούπολη, Σεπτέμβρης 1955, του Στέλιου Ελληνιάδη	86-88
Βιβλιοπαρουσίαση	90-93
Δισκογραφία	94-97
Δισκοπαρουσίαση, των Στέλιου Ελληνιάδη, Ιωάννας Κλειάσιου, Γρηγόρη Ψαριανού	98-102
Επιστολές αναγνωστών	103-104

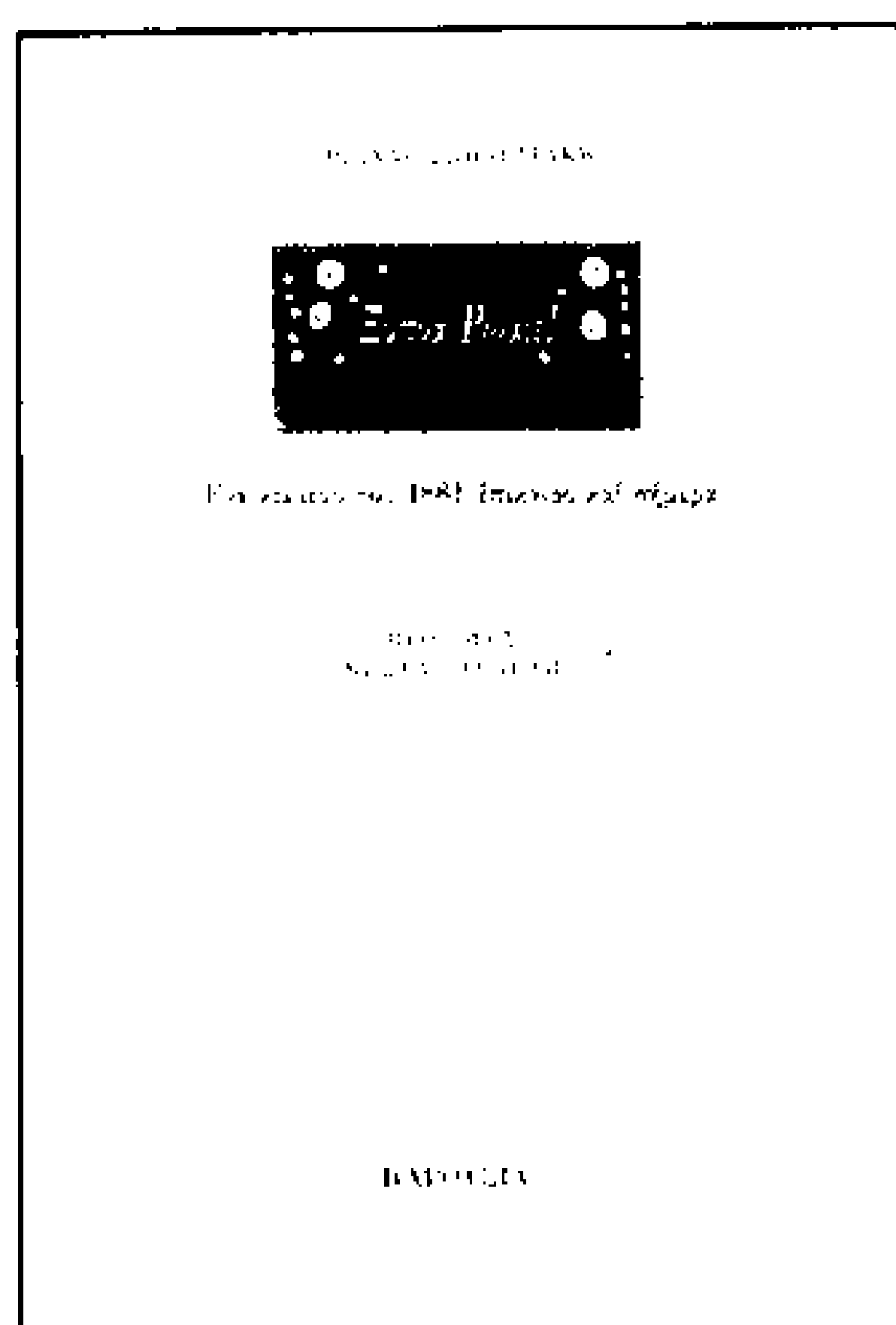
Κυκλοφορούν από τις εκδόσεις ΠΑΡΟΥΣΙΑ

Ένα ίσως από τα ελάχιστα βιβλία που ασχολούμενο με τό πρόβλημα των Έλληνοτουρκικών σχέσεων έν γένει δίνοντας ιδιαίτερη σημασία και σέ προβλήματα νομικής και στρατηγικής φύσεως, επικεντρώνεται στή διαλεύκανση των αλτίων των ζοφερώωνγεγονότων του '55 στήν Κων/πολη. Γεγονότα που ακόμη και σήμερα παραμένουν σκοτεινά στή συνείδηση του λαού μας.

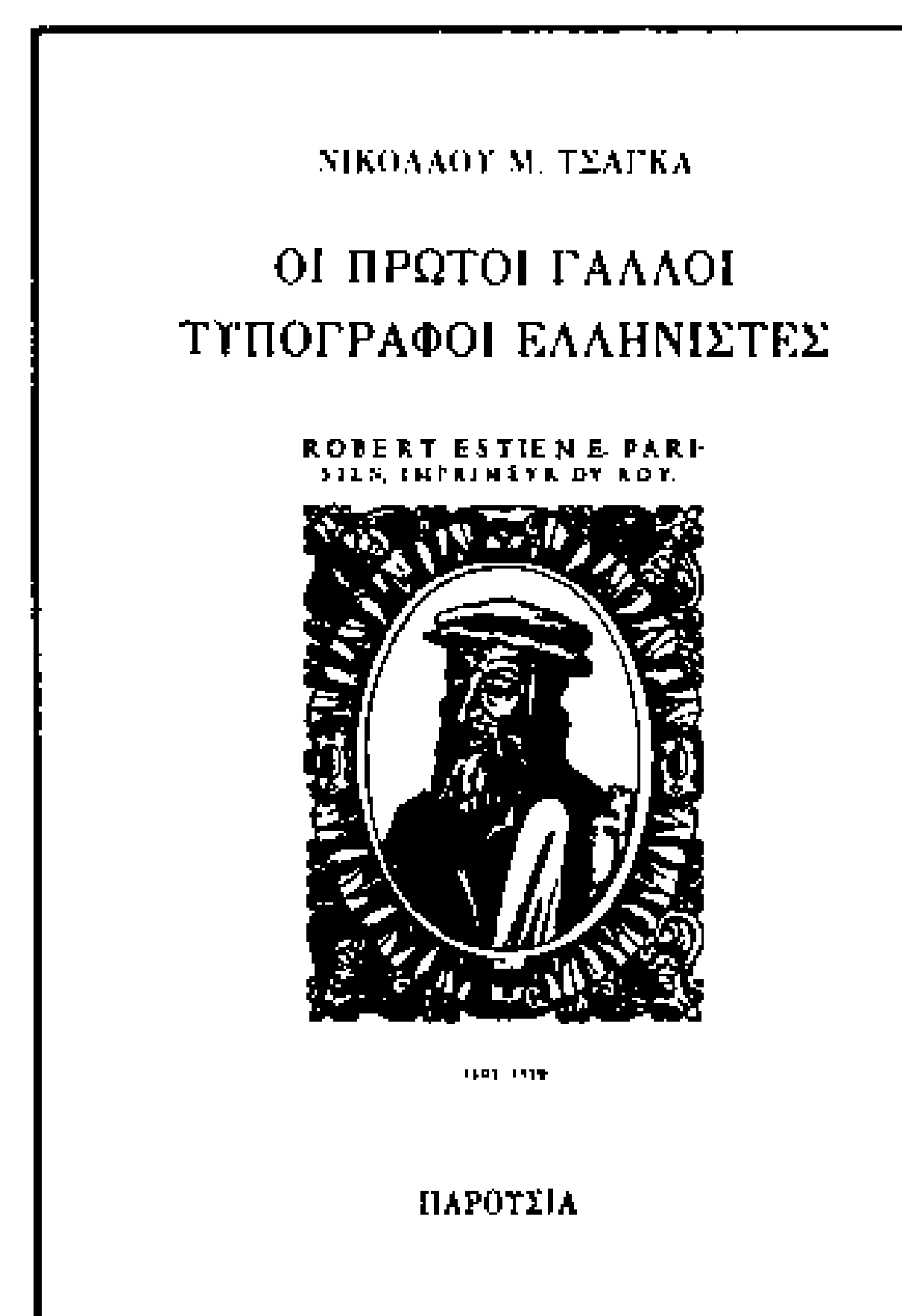
Έάν ήτο δυνατόν, καθ' ήν στιγμήν εύρίσκετο ό Γερμανός στρατηγός είς τήν Μικρασιατικήν παραλίαν, ν' άκούση έκ τής νησιωτικής παραλίας τās άράς και τά άναθέματα των ρα- κένδυτων και πεινασμένων προσφύγων, θά έπληροφορείτο ότι δύο φυλάς άναθεματίζουν ήμέραν και νύκταν, γονατιστοί και αίμόφυρτοι, τήν ΤΟΥΡΚΙΑΝ και τήν ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ.

«Άκόμα δέν έγραψα τό βιβλίό (γιά τήν Έθνική Άντίσταση) που ήθελα και θέλω τόσο πολύ. Όταν άποσυρθώ από τίς σημερινές άσχολίες μου, θά γράψω αυτό τό βιβλίό. Τό χρεω- στώ στον έαυτό μου και στήν Ιστο- ρία». Ό Άγγελος Άγγελόπουλος μέ τό βιβλίό αυτό εκπλήρωσε τό καθή- κον του στον έαυτό του και τήν Ιστο- ρία καταθέτωντας ταυτόχρονα μία από τίς σημαντικότερες μαρτυρίες γιά αυτή τήν περίοδο τής Ιστορίας μας.

Ιωάννου Α. Σπηλιωτάκη
Εύνα Ρωμιέ....
Ένα κείμενο του 1881 επίκαιρο
και σήμερα
(Πρόλογος Κώστα Σαρδελή)

Κυκλοφορούν ακόμη:

Νικολάου Μ. Τσάγκα
**Οί πρώτοι Γάλλοι
τυπογράφοι έλληνιστές**

ΔΙΑΘΕΣΗ: Βιβλιοπωλείο ΠΑΡΟΥΣΙΑ Σόλωνος 94, Άθήνα, τηλ.: 3615147

ΜΑΡΙΑ ΒΕΪΝΟΓΛΟΥ

Το Μεγάλο Πλοίο

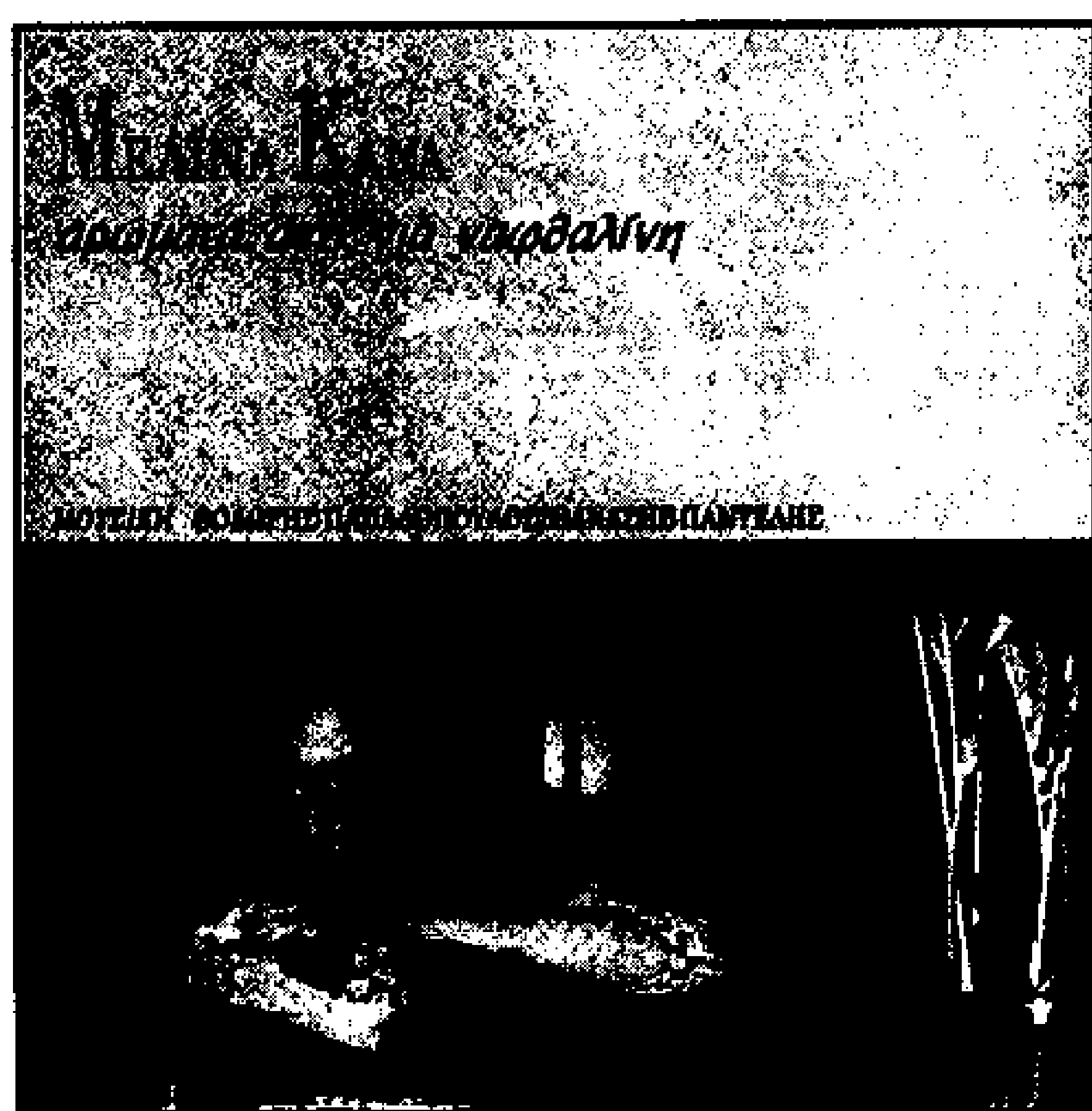
ΑΦΗΓΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗ

Με ζωγραφιές του Ράλλη Κογίδη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΤΕΦΙ

ΤΟ ΝΕΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

music
for the world

Α. ΑΛΙΜΟΥ 76 ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ 16452
ΤΗΛ. 99 38 888 FAX : 9935348

ΣΟΦΟΚΛΗ Γ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Όπου υπάρχουν δεν έρχεται
κι' ήσυχιας ησυχία. Ση
δύσκολη εποχή που ζούμε, νά συμ-
βάλλει στη διατήρηση τής εθνικής
μας κληρονομιάς και ταυτότητας.

ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ΣΟΦΟΚΛΗ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ *Ίστορία καί δημοτικό τραγούδι*

Ένα βιβλίο πού έχει σκοπό, στή δύσκολη εποχή πού ζούμε, νά συμβάλλει στη διατήρηση τής εθνικής μας κληρονομιάς και ταυτότητας.

Στίς σελίδες του βιβλίου παρουσιάζεται ή ιστορία του γένους, από τήν βυζαντινή ακόμη περίοδο, μέχρι τό 1945.

Σελίδες 380, τιμή 3.500 δρχ.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΤΟ ΝΟΕΜΒΡΙΟ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ & ΠΟΙΗΜΑΤΑ

12 χαρακτηριστικά του ζωγράφου Γιώργου Κόρδη πού κοσμούν 12 κορυφαίες στιγμές τής ελληνικής ποίησης.

Παλαμάς, Έγγονόπουλος, Παπαντωνίου, Γκανάς, Βαγενάς, Μαλακάσης, Έφταλιώτης, Κοροπούλης, Γρυπάρης, Έλύτης, Σκαρίμπας, Σαχτούρης, Λόρδος Βύρων

Προλογίζει και επιμελείται
ο Ήλιος Λάγιος

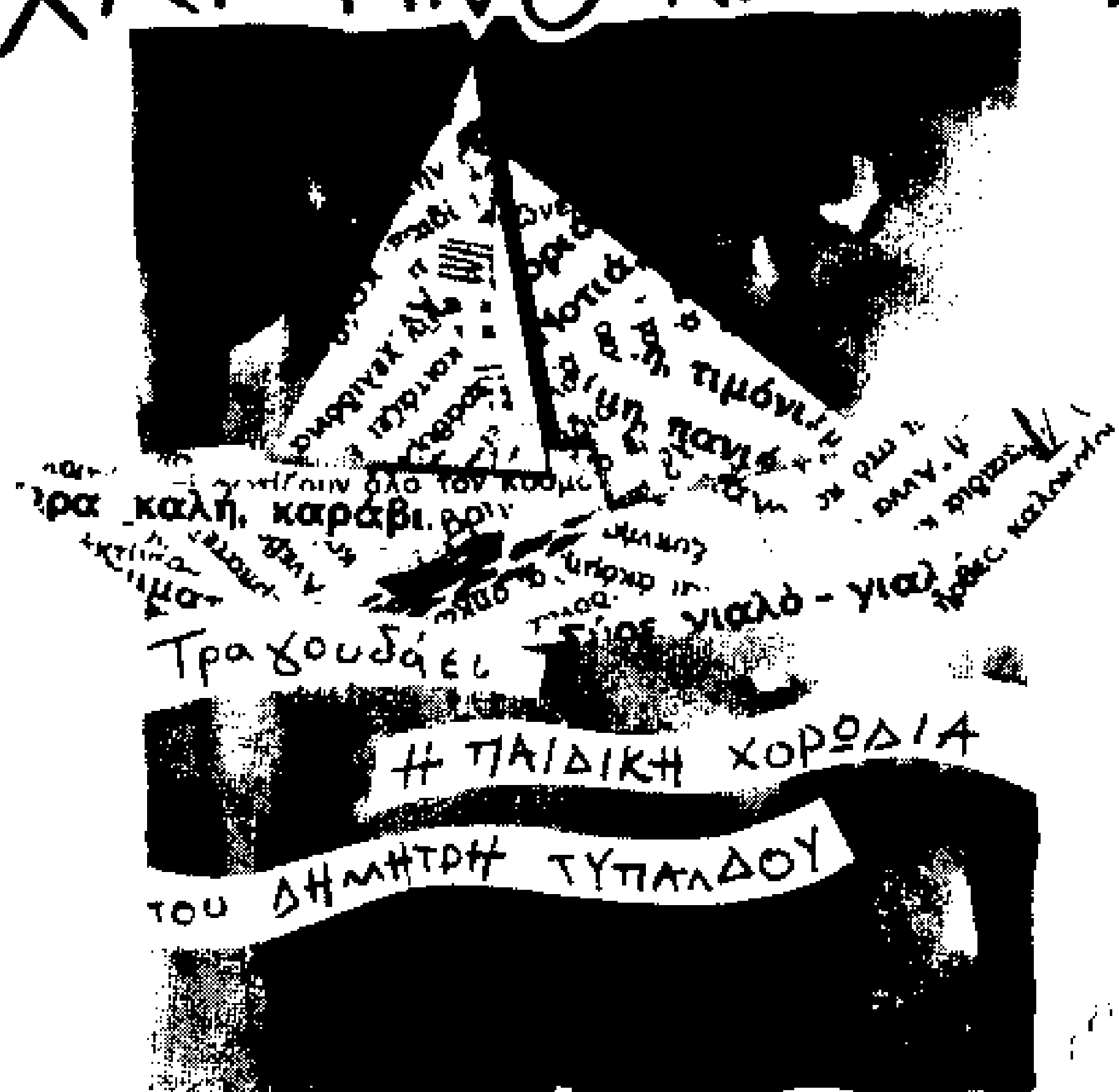
EROS Τία έσους αγαπών το Ελληνικό Τραγούδι

ΜΑΝΩΛΗ ΓΑΛΙΑΤΣΟΥ "Της αγάπης το μαντήλι"

Τραγουδούν:
Γλυκερία
Ελένη Τσαλιγοπούλου
Νίκη Τσαϊρέλη

ΧΑΡΤΙΝΟ ΚΑΡΑΒΙ

ΝΟΤΗ ΜΑΥΡΟΥΔΗ "Χάρτινο Καράβι"

Τραγουδάει:
"Η Παιδική Χορωδία του Δημήτρη Τυπάλδου"

Μουσική του ΝΟΤΗ ΜΑΥΡΟΥΔΗ

ΠΕΤΡΟΥ ΒΑΓΙΟΠΟΥΛΟΥ - ΜΑΝΩΛΗ ΡΑΣΟΥΛΗ
"Βαλκανιζατέρ"

Τραγουδούν:
Ελένη Βιτάλη, Γλυκερία, Πέτρος Γαϊτάνος,
Πασχάλης Τερζής, Αγάθωνας Ιακωβίδης,
Λάμπρος Καρελάς, Θοδωρής Παπαδόπουλος,
Ανδρέας Καρακότας

στίχοι:
μανώλης ρασούλης
μουσική:
πέτρος δογιόπουλος

ελένη βιτάλη
πέτρος γαϊτάνος
γλυκερία
αγάθωνας ιακωβίδης
ανδρέας καρακότας
λάμπρος καρελάς
θοδωρής παπαδόπουλος
μανώλης ρασούλης
πασχάλης τερζής
πέτρος βαγιόπουλος

ΒΑΛΚΑΝΙΖΑΤΕΡ

ΝΕΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ

PRODUCTION SOUND[®] E.E.

SOUND AND LIGHT EQUIPMENT

KOMNHNΩN 39, AΘHNA 114 73
THΛ.: 6424459, 6452862 FAX: 6448737

40 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠ' ΤΟΝ ΑΦΕΛΛΗΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

86

« Χρυσές φλόγες· σαν να πέφτανε απ' τον ουρανό άστρα »

Από το σπίτι μας βλέπαμε την εκκλησία του Άη-Θανάση να καίγεται. Χρυσές φλόγες· σαν να πέφτανε απ' τον ουρανό άστρα, φωτιζαν μια τεράστια περιοχή στα Ταταύλα, από τα σπίτια που ήταν χαμηλά στην κατωφέρεια ως τον κεντρικό δρόμο και την εκκλησία του Άη-Δημήτρη, πάνω στο ίσωμα.

Στο σπίτι μας όλα τα φώτα ήταν σβησμένα, αλλά αυτό το χρυσαφί φως έμπαινε απ' τα χωρίς παντζούρια παράθυρα και αποκάλυπτε όλη την αγωνία που ήταν χαραγμένη στα πρόσωπα των μεγάλων. Εμείς οι μικροί δεν είχαμε αγωνία, τα είχαμε χαμένα. Όλα συνέβησαν πολύ ξαφνικά. Οι γονείς μας, όπως κι οι πιο πολλοί Ταταυλιανοί, δεν ξέρανε τίποτα. Υπήρχε βέβαια μια ένταση στην πόλη, κάτι το ανησυχητικό, αλλά ποιος να φανταστεί τον τυφώνα που πλησίαζε.

Μια πέτρα, μεγάλη, έσπασε το τζάμι, θρυμμάτισε τον πολυέλαιο, έξυσε τη ντουλάπα και καρφώθηκε στην πόρτα, σκορπίζοντας τον τρόπο.

Κάτω στο δρόμο, ακούγονταν βαριές φωνές, μιλούσαν πολλοί μαζί, ακούγαμε τις ίδιες βρισιές που εκστομιζανε τα Τουρκάκια, στην αλάνα, όταν παίζανε ποδόσφαιρο με την μπάλα μας, αλλά τώρα ήταν πιο άγριες και πιο απειλητικές. Και δεν έδειχναν να βρίζονται μεταξύ τους. Κατέβαιναν την κατηφόρα κραδαίνοντας κασμάδες, φτυάρια, λοστούς και μακριά

Από μια συζήτηση
με τη μητέρα μου
για τη φοβερή νύχτα
του Σεπτέμβρη, του '55

του ΣΤΕΛΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗ

στειλάρια που τ' αρπάξανε απ' τους φουρνάρηδες που φουρνίζανε ψωμί. Τζάμια πέφτανε στο δρόμο, υπόκωφοι θόρυβοι, σαν άρρυθμα ταμπούρλα και μεγάλη κίνηση, τρεχαλητό, τα βαριά παπούτσια βροντούσαν στο καλντερίμι.

Η γειτονιά παγωμένη. Όταν καθυστερημένα διαδόθηκε η πληροφορία ότι κάτι πολύ κακό θα γίνει, ότι είχαν αρχίσει οι επιθέσεις εναντίον των Ελλήνων, όλοι κλειδώσανε τις εξώπορτες, σύρανε από πίσω μεγάλα έπιπλα, προσπάθησαν να ασφαλίσουνε, όσο γινό-

τανε μες το σπίτι, μερικά πολύτιμα πράγματα που δεν μπορούσαν να τα μεταφέρουν σε πιο ασφαλή μέρη.

Στο σπίτι μας, μιλούσαν γρήγορα και χαμηλόφωνα για το τι θα κάνουν αν τα πράγματα πάρουν πολύ άσχημη τροπή. Το κύριο πρόβλημα ήμασταν εμείς, τα μικρά, εγώ κι η αδερφή μου, πώς θα μας προστατεύσουν.

Μας ξυπνήσανε, μας ντύσανε καλά, χοντρά, διπλές κάλτσες, πουλόβερ και παλτό και μας είπανε να μην κάνουμε τον παραμικρό θόρυβο, να μην κουνιόμαστε, ούτε να μιλάμε και μας βάλανε στο πίσω δωμάτιο για περισσότερη ασφάλεια.

Απ' το τρίτο πάτωμα που είχαμε μαζευτεί, κοιτούσανε προσεκτικά κάτω στο δρόμο, ως πέρα στον Άη-Δημήτρη. Η γιαγιά σταυροκοπήθηκε δυο-τρεις φορές.

Η μητέρα μας, άναψε ένα κερι και διάβαζε την Αγία Επιστολή. Κι όταν τα στίφη άρχισαν να τρέχουν προς το δρόμο μας, η ταραχή απ' την αναπάντεχη θύελλα εντάθηκε.

Τα παιδιά, το νου σας στα παιδιά, Χρυσούλα, τα παιδιά, μουρμούριζε απαιτητικά ο πατέρας μου. Να είστε έτοιμες. Έτοιμες για τί; Για πού; Μια σκάλα ξύλινη που βάλανε στον πίσω τοίχο της μικρής αυλής, δεν εξασφάλιζε τίποτα, αφού ούτε να την ανέβουμε μπορούσαμε, ούτε σε καμιά σωτηρία μάς έβγαζε.

Όταν άρχισαν να χτυπάνε την εξώπορτα με μεγάλα δοκάρια, το σπίτι έτριξε ολόκληρο. Ξύλινο, ψηλοτάβανο, με μεγάλους χώρους και δωμάτια, έγινε ένα τεράστιο ηχείο που πολλαπλασίαζε τους γδούπους, τους έκανε εκκωφαντικούς, έτσι που περίμενες από στιγμή σε στιγμή να καταρρεύσει η πόρτα και να εισβάλουν φάτσες εφιαλτικές, τερατάνθρωποι, ανθρωποφάγοι.

Στο κεφαλόσκαλο, ο πατέρας μου έσυρε το φυγείο, στην άκρη, ώστε να το ρίξει πάνω τους αν κατάφερναν να μπουκ μέσα. Κινήσεις μάλλον σπασμωδικές, αφού η φαρδιά ξύλινη σκάλα δεν μπορούσε να κλειστεί και κάθε απόπειρα άμυνας θα ήταν μάταιη. Μόνο σε μερικά ελληνικά σπίτια που κάποιος κυνηγός είχε ένα δίκαννο, κρατήθηκαν οι Τούρκοι μακριά.

Όταν φούντωσε η φωτιά στον Άη-Θανάση, συνειδητοποίησαν πια οι δικοί μας ότι η κατάσταση δεν θα μπορούσε να είναι χειρότερη. Οι Τούρκοι στο δρόμο πανηγύριζαν και γίνονταν πιο επιθετικοί, πιο ξέφρενοι.

Και η δική μας η πόρτα άντεχε στα χτυπήματα. Οι Τούρκοι εξαγριώθηκαν. Φώναζαν κάτι ακατάληπτα, μαζεύτηκαν πολλοί μπροστά στο σπίτι. Ένας νιόφερτος έφερε ένα τενεκεδάκι με πετρέλαιο, τραβήχτηκαν λίγο πίσω και το έχυσαν στη βάση του σπιτιού, στο ισόγειο. Δεν το άναψαν. Ξέρανε ότι τους παρακολουθούμε. Ν' ανοίξουμε την πόρτα θέλανε, να μπουκ μέσα, να σπάσουνε, ν' αρπάξουνε κι ό,τι άλλο προκύψει.

Εκείνη την ώρα, νομίζεις ότι βλέπεις κάτι που δεν συμβαίνει στ' αλήθεια και, ακινητοποιημένος, περιμένεις να περάσει, να διαλυθεί.

Εμάς, μας έχουν πάρει στα χέρια, κάποιος κλαίει πνιχτά. Απ' το δρόμο ακούγονται κάτι διαφορετικές φωνές, γνώριμες, σσσ... Οι Τούρκοι, απ' το παραδιπλανό σπίτι, γείτονες, έχουν βγει κι έχουν έρθει μπροστά στο σπίτι μας, που μυρίζει πετρέλαιο, και μιλάνε στους τραμπούκους με έντονο ύφος. Git, git!! Φύγετε, φύγετε, δικοί μας είναι οι άνθρωποι που μένουνε εδώ, λείπουνε, τι πάτε να κάνετε;

Κάποιοι άλλοι προσπαθούσανε να σπάσουνε την πόρτα του απέναντι σπιτιού, της κυρίας Αλίχης με τις δυο κόρες, αλλά κι εκεί δυσκολεύονταν, γιατί το

κτίριο ήταν καινούργιο και η πόρτα σιδερένια. Επικεφαλής τους ήτανε ένα ρεμάλι της συνοικίας που διόρθωνε ποδήλατα. Τελικά, δεν τα κατάφεραν και οι κοπέλες είχαν καλύτερη τύχη από πολλές άλλες που έπεσαν στα χέρια των αθλίων.

Η Τουρκάλα με τα πασουμάκια, κάθεται στα σκαλοπάτια, ο άντρας της κι οι γιοί της κουβεντιάζουν μεταξύ τους, περιμένουνε να απομακρυνθούν οι πιο θερμόαιμοι. Κώτσο εφέντη, ανάψτε όλα τα φώτα του σπιτιού και κρεμάστε τη σημαία, για να μην έρθουνε κι άλλοι και δεν τους προλάβουμε.

Γύρω στη μία, που ο δικός μας δρόμος ησύχασε για λίγο, η μητέρα μας, πάντα πιο τολμηρή, άνοιξε προσεκτικά την πόρτα και κατέβηκε απ' τα σκοτεινά ως τη γωνία του δρόμου, όπου ήσαν μαζεμένοι, αναστατωμένοι, οι λιγοστοί Τούρκοι της γειτονιάς, για να μάθει τι γίνεται. Οι Τούρκοι, στις ελληνοκρατούμενες συνοικίες, είχανε ειδοποιηθεί από νωρίς. Το σημείο αναγνώρισης ήτανε τα φώτα κι η σημαία. Πού να το φανταστούν οι Ρωμιοί που, μόλις άρχισαν τα επεισόδια, η πρώτη φυσική αντίδρασή τους ήταν να κάνουν πλήρη συσκότιση για να μη δίνουν στόχο. Αυτό ακριβώς που θα τραβούσε τους εξαθλιωμένους Τούρκους, ένα μίγμα εθνικιστών φοιτητών, λούμπεν στοιχείων και εξαθλιωμένων στοιχείων της υπαίθρου που κουβαλήθηκαν στην Πόλη απ' την Ανατολή και τη Δυτική Θράκη, με τρένα και φορτηγά: με βάρκες αποβιβάστηκαν στην Πρίγκηπο 300 αλήτες, για να τη λεηλατήσουν.

Εξίσου ξαφνικά, κατά τις τρεις το πρωί, ακούσαμε χτυπήματα στην πόρτα, όχι σαν τα προηγούμενα, και μια φωνή στα τούρκικα: ουστά, ουστά!

Με χίλιες προφυλάξεις, ανοίξαμε την πόρτα. Ήτανε η Αϊσέ, μια εργάτρια του πατέρα μου, Κούρδισσα, που ήρθε με τα πόδια απ' το Φανάρι, για να μας φέρει ψωμιά! Εγώ θα μείνω εδώ, μαζί σας, δε φεύγω, κι όποιος τολμάει ας έρθει να σας πειράξει!!

Στο χάνι, στο Γαλατά, ο πρωτομάστορας, ο Οσμάνης, όπως τον λέγαμε, κάλεσε όλους τους εργάτες του πατέρα μου για να φυλάξουνε το εργαστήριο, τα μηχανήματα και την παραγωγή. Οι Κούρδοι σώσανε πολλές ελληνικές επιχειρήσεις.

Πού ήταν, όλες αυτές τις ώρες, η αστυνομία που είχε απεριόριστες εξουσίες και μπορούσε να επιβάλει την τάξη;

Λίγο πριν ξημερώσει, θες γιατί είχαν κουραστεί, θες γιατί δεν μπορούσαν να κουβαλήσουν περισσότερα απ' ό,τι είχαν αρπάξει, θες γιατί εξάντλησαν το περιθώριο που τους έδωσαν για να δράσουν, ο στρατός έπιασε κεντρικά σημεία στις γειτονιές και οι αλήτες σιγά-σιγά αποσύρθηκαν από τους δρόμους.

Όταν ξυπνήσαμε το πρωί, στη γειτονιά βασίλευε νεκρική σιγή. Μόνο η μαμά έλειπε απ' το σπίτι. Απέναντι απ' το σπίτι μας, στην αλάνα που παίζαμε μπάλα και κάναμε ποδήλατο, είχε στρατοπεδεύσει